

Lujza TARI

NOTATED MELODIES IN THE FOLKS MEMORY¹
MELODIJSKI ZAPISI U NARODNOM SJEĆANJU

Lujza TARI

Hungarian Academy of Sciences / Mađarska akademija nauka

Senior researcher of the Institute of Musicology and Research Centre for the Humanities / Viši istraživač pri Institutu za

Muzikologiju i Istraživačkog centra za humanističke anuke

1011 Budapest, Hungary / Mađarska

Abstract

Studying the relationship between the tunes in historical sources and the 20-21st century folk-and traditional music sound-recordings and notations on site in the folk musical collection is one of the most important branches of ethnomusicological research in Hungary since Zoltán Kodály's (1882–1967) initiations. Materials in different historical periods, mainly the handwritten songbooks at the turn of 18th–19th century, further handwritten or published song – and instrumental musical collections in the 19th century, have many interesting elements in connection to this comparison. The study shows folksongs and instrumental music from the living folklore comparing them with their historical musical (and textual) notation. Some samples are from Hungarian life as a national minority in Slovakia, while others are from the Hungarian minority in today's Romania (Transylvania) or other territories.

Keywords: Musical historical sources. Living tradition. Notation and transcription. Handwritten songbooks. Instrumental collections.

¹ Paper was presented on the 19th Meeting of the Historical Study Group of ICTM, hold in Vienna from 6–10.03.2012.

Sažetak

Istraživanje međusobnog odnosa između melodija u historijskim izvorima, te notiranih i zvučnih zapisa narodne i tradicionalne muzike u 20. i 21. stoljeću je još od vremena Zoltan Kodalya među najznačajnijim granama etnomuzikoloških istraživanja. Materijali iz različitih historijskih perioda, većinom sastavljeni od rukopisnih pjesmarica na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće, zatim rukom pisane ili štampane zbirke pjesama i instrumentalne muzike donose interesantne konstatacije. Studija će predstaviti narodne pjesme i instrumentalnu muziku iz živućeg folklora i uporediti ih sa njihovom historijskom notnom (i tekstualnom) notacijom. Neki od primjera će biti primjeri Mađara koji žive kao nacionalna manjina u Slovačkoj, drugi iz mađarske manjine u današnjoj Rumuniji (Transilvanija) ili pak sa drugih teritorija.

Ključne riječi: Muzički historijski izvori. Živuća tradicija. Notacija i transkripcija. Rukopisne pjesmarice. Instrumentalne zbirke.

Kodály's opinion and follow in his wake

“A certain part of the early Hungarian tunes available in manuscript have survived among the people almost up to the present day. If we approach the manuscripts with the living sound of these tunes in our ears, they slowly reveal their hidden meaning (...)”² This is how Zoltán Kodály wrote about the relationship between the tunes documented in historical sources and the 20th-century folksong recordings in his article *Ethnography and Musical History* in 1933.³ “This article started a whole new branch of research, that is, comparative studies in musical history and folk music, for the benefit of both.”⁴ Researching the relationship among the tunes in historical sources and the 20th–21st century folk and traditional music recordings in Hungary since Zoltán Kodály's initiations was one of the most important branches of research. Bence Szabolcsi (1899–1973)⁵, Benjamin Rajeczky (1901–1998)⁶ and many others followed that trend. A comparative study of folk music in written music history and in oral tradition is one of my own research topics as well, mostly aimed at the 18th and 19th century.⁷

² Zoltán Kodály, „Néprajz és zenetörténet,” in *A zene mindenkié*, ed. Szöllősy András Budapest: Zeneműkiadó, 1975), *Visszatekintés II* [Retrospection] in *Magyar zenetudomány 6*, ed. Bónis Ferenc (Budapest: Argumentum, 2007), 225–234.

³ Kodály, „Néprajz és zenetörténet,” 81; *Visszatekintés II*, 229.

⁴ Janka Szendrei, *XVI-XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben* (Budapest: MTA Zenetudományi Intézet, 1993), 8.

⁵ Benjamin Rajeczky, „Bence Szabolcsi 1899–1973,” *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 14 (1973): 3–4.

⁶ Lujza Tari, „Benjamin Rajeczky the Ethnomusicologist (11. November 1901–1. July 1989),” *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 42 (2001): 213–252.

⁷ Lujza Tari, „Kodály Háy Intermezzója triójának forrása,” *Magyar Zene* 3 (1986): 294–311; „Néhány szó az „allaturca”-ról a bécsi klasszikus mesterektől G. Verdiig,” *Magyar Zene* 2 (1990): 165–174; „Handschriftlichen Noten-

The first example is from the 16th century. A collection of poems and notes of the famous historian bard (a singer and lute player) Sebestyén Tinódi Lantos (about 1510–1556) was released in Kolozsvár (Cluj-Napoca, since 1920 in Romania) in 1554 titled *Cronica*. This is a collection of historical songs that captured the developments of the struggles against the Turkish occupation, after the Ottoman Empire conquered a large portion of the land of Hungary in 1526.⁸ Piece 19 of the chronicles is the song about the fall of the castle of Eger (in 1552), one of the last Hungarian strongholds. 19th century scholars already noticed that Tinódi's verse-chronicle of the Battle of Eger had been preserved with tune in the memory of the Transylvanian people, however Tinódi's primitive music sheet-writing was only deciphered by Bence Szabolcsi in the 20th century.⁹

Figure 1a-b

This tune was first collected from the living heritage by Kodály in 1910 in Transylvania (Hung.: Székelyföld, since 1920 in Romania).¹⁰ Janka Szendrei (1938) a student and a fellow-worker of Benjamin Rajeczky compared with the 16th century Tinódi tune to the living folk version collected amongst the *csángó* in Gyimes, a minority living in the Eastern part of Székelyföld.¹¹ Here, in the villages of the Gyimes valley (since 1920 in Romania), not only the instrumental accompaniment lends its regional flavour but also the asymmetrical 3+2+3 rhythm-pattern which is the sign of the neighbouring Balkan region.

Before we carry on, I would like to clarify the terminology in use.

Volkliedersammlungen in Ungarn in der ersten Hälfte des 19-en Jahrhunderts,” in *Historische Volksmusikforschung. Studiengruppe zur Erforschung historischer Volksmusikquellen. Beiträge der 10. Arbeitstagung in Göttingen 1991*, ed. Doris Stokmann and Anette Erler (Göttingen: Edition Re, 1994), 321–337; *Külömbb féle magyar Nóták... ' a 19. század elejéről. – Allerlei ungarische Melodien von Beginn des 19. Jahrhunderts* (Budapest: Balassi Kiadó, 1998); „Ländler und Galopp in ungarischen Notenhandschriften um 1820,” in *Volksmusik Wandel und Deutung. Festschrift Walter Deutsch zum 75. Geburtstag*, ed. Hrg. Gerlinde Haid, Ursula Hemetek and Rudolf Pietsch (Wien: Böhlau, 2000), 295–315; „A megváltozó hagyomány Tóth István dallamgyűjteménye alapján,” in *Folklorisztika 2000-ben. Tanulmányok Voigt Vilmos 60. születésnapjára I-II* (Budapest: Magyar Néprajzi Társaság, 2000), 456-468; „Unterhaltungsmusik als Quelle für das „Ungarische” im 'Andante e Rondo Ungarese' op. 35. von Carl Maria von Weber,” in *Kulturelle Identität durch Musik? Das Burgenland und seine Nachbarn*, ed. Klaus Aringer, Ulrike Aringer-Grau and Bernhard Habla (Wien: Johann Kliment KG., 2009), 83–93.

⁸ A short historical overview see in: Lujza Tari, „Revolution, War of Independence in 1848/49 and its Remembering in Traditional Music,” in *Musik und Revolution. Die Produktion von Identität und Raum durch Musik in Zentraleuropa 1848/49*, ed. Barbara Boisits (Wien: Hollitzer Wissenschaftsverlag, 2013), 189–190.

⁹ Bence Szabolcsi, „Tinódi zenéje. A Tinódi dallamok hasonmásával és átírataival,” in *A magyar zene évszázadai a középkortól a XVII. Századig*, ed. Bence Szabolcsi (Budapest: Zeneműkiadó, 1959), 90–92.

¹⁰ Published in: Zoltán Kodály and Lajos Vargyas, *A magyar népzene* (Budapest: Zeneműkiadó, 1952), Nr. 368.

¹¹ Janka Szendrei, ed. *XVI-XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben* (Budapest: MTA Zenetudományi Intézet, 1993); Katalin Paksa and István Németh. *Magyar Népzene-történet* (Budapest: Balassi Kiadó, 1999). For further information see: <http://www.zti.hu/index.php/hu/>.

Terminological Remarks

In the title of my study I used the expression *notated tunes*, which I used for folk tunes that were written down without any recordings on music sheets. As I had learned from the elder generation of researchers (such as W. Wiora, B. Rajeczky, W. Suppan, Doris Stockmann and others), we need to make a distinction between transcription of a song from any recording machine, and a traditional notation that was made over centuries and continued in the beginning of modern ethnomusicological field work when a sound recorder was yet not available to everybody. In according to Zoltán Kodály¹² and Ter Ellingson¹³, transcription is a subcategory of notation. When I use the term *transcription*, I always mean the modern transcription of recorded material. On the other hand, I use the term *notation* for historical music sheets, and for the sheets that were written right after or during the performance of some 20th century collections on the site where sound recording was not possible. I wanted to emphasize the importance of using the correct terminology as nowadays the two are often confused.

18-19 Centuries Notations and the Survival of Tunes

Let's get back to our main topic. The reason why some tunes are being kept in the oral tradition is incidental, and has nothing to do with where the tune originates from. However, investigating the origin is an important part of our research, and so is our current topic. Material from my own fieldwork in different parts of the historical (before I. WW) Hungary, and of other researchers offers interesting new results after comparing the melodies with written historical documents. Old memos sometimes give us a clue about the origin of a given tune. Here I disregard the tunes that transformed from church songs to profane folk songs, or from instrumental to vocal, or vice versa, and also songs that were taken over from other nations or minorities as there were many transformations due to the lyrics being translated. I am only considering songs that went through transformation within the borders of a nation's own oral music heritage (in this case, Hungarians). Materials in different historical periods, mainly the handwritten songbooks at the turn of 18th–19th century, further handwritten or published song- and instrumental musical collections in the 19th century have many interesting elements in connection to this comparison. To see the relationship and find variants, to put together living and “dead” melodies needs “traditional,” namely melody-comparative research method. However, folk memory and tradition not only retain but transform and assimilate the tunes, which makes this work difficult.

¹² Zoltan Kodály, „Collection with tunes,” in *Folk Music of Hungary* (Budapest: Corvina Press, 1960), 17–19.

¹³ For further informations see: *Grove Music Online*, s.v. „Transcription,” by Ter Ellingson, <http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/28268=transcription>, accessed June 3, 2016.

Possibilities of Transformation

With a few examples, I will sum up the characteristics of transformation in the following five points.

1) The transcribed and maybe once published tune is a composition of a known person. During the folklorisation the name of the original composer of the tune was usually lost or forgotten among common people. This is the case in our first examples (Figure 1–2); however, there is a chance that the writer used an already known tune for his lyrics.

2) The tune may be a fashionable song of the given era, whose composer is anonymous, such as the following example. As regards the theme, the poem conveys a shepherd idyll.¹⁴ The folklorised poem was bound together with the melody of an unnamed author.¹⁵ The popular art song was the most popular in 1800–1860.¹⁶ In this period, between 1828 and 1843, six different handwritten (personal) music books¹⁷ are known. Let us see the first one here from 1828. That is the handwritten songbook of Gábor Mátray (1797–1875).¹⁸

Figure 2a

Mátray published the tune in 1854, accompanied by piano, and he also gave a clue of the origin, stating that it was used in the period between 1809 and 1846.¹⁹ The next publishing is by István

¹⁴ For details see: Krisztina Nagy, „'Én vagyok a petri gulyás...' Irodalmi-folklorisztikai szövegcsalád-vizsgálat és elemzés,” in *Doromb Közköltészeti tanulmányok 1*, ed. Ed. Csörsz Rumen (István Budapest: Reciti, 2012), 179–194.

¹⁵ György Kerényi, *Volkstümliche Lieder* (Budapest-Mainz, 1963), 17, 209.

¹⁶ Nagy, „'Én vagyok a petri gulyás...' Irodalmi-folklorisztikai szövegcsalád-vizsgálat és elemzés”, 182.

¹⁷ About the types of handwritten songs and instrumental music-books see: Tari, „Néhány szó az „alla-turca”-ról a bécsi klasszikus mesterektől G. Verdiig”; „Handschriftlichen Noten-Volksliedersammlungen in Ungarn in der ersten Hälfte des 19-en Jahrhunderts”, 321–323; „Beiträge zur Entstehung des Volksliedbegriffes und zum deutschen Material ungarischer Notenhandschriften vom Anfang des 19. Jahrhunderts”, 495; *Külömbb féle magyar Nóták... ' a 19. század elejéről. – Allerlei ungarische Melodien von Beginn des 19. Jahrhunderts*, 7; Aksdal Bjørn, „Collections of old dance music in notation. Its types and source value”, in *Historische Volksmusikforschung, Studiengruppe zur Erforschung historischer Volksmusikquellen. Beiträge der 10. Arbeitstagung in Göttingen 1991*, ed. Doris Stokmann und Anette Erler (Göttingen: Edition Re, 1994), 296.

¹⁸ Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Mátray, Gábor, *Songbook-Manuscript*, 1828/29, EA 2969, 39. Mátray Gábor (Rothkrepf Gábor) was born as a German in Hungary. He was composer, the first modern-minded music historian and folk music researcher, a music-school founder, a factotum music teacher and museologist. With their voluntary Magyarisation he and his brother changed their names in 1837 from Rothrepf to Mátray.

¹⁹ Gábor Mátray, *Magyar Népdalok Egyetemes Gyűjteménye – Allgemeine Sammlung ungarischer Volkslieder I*. (Pest, 1854), I. Nr. 74; Budapest. National Széchényi Library. Dénes Kiss, *Népdalok 2*, 1844, Zeneműtár Ms. Mus. 1247, Nr. 44; Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. István Tóth, *Kis Kún Filepszállási Orgonista Kántor Tóth István által le kótázott Ariák és Dallok verseikkel 1832*, Nr. 151/132.

Bartalus from 1861,²⁰ also accompanied by piano, and then Károly Színi (1829–1896)²¹ in 1865. The tune is here monodic, without accompaniment, which was quite modern at the time.²²

Figure 2b

The first versions from the living (peasant) folk tradition were collected by Béla Bartók (1881–1945) in North Hungary in 1910. A bagpiper both sang and played it, while another only played the melody on the instrument.²³

Figure 2c²³

3) Sometimes it happens that a notated and/or published tune is the forerunner of the new folksong style which developed out only at the end of the 19th century.²⁴ The AABA, ABBA, AA5A5A, AA5BA structures – which are typical for the new style – were already used in 16–17th century. The next song, which was notated in the 17th century, is the example of the using of the structure of AA⁵BA. Really characteristic here is the quint transposition up in the second line, which transposition would later become typical in the new folk song style. Kodály wrote about this melody (See Figure 3) in the Preface to his score of the Dances from Marosszék: “(...) the principal theme of my Marosszék Dances... is a modern variant of a ‘flower song’²⁵ preserved in manuscript form in the Vietorisz Virginal Book (c. 1680).²⁶ Its text occurs in seventeenth-century manuscripts. In parallel with the old form a new instrumental version was created. The *Égő lángban forog szivem higggyed éretted* (My heart is burning in fiery flames, believe me, for you) is a so-called flower song (or secular love song), where an ABBA and an AA⁵BA variant also exists. Kodály collected this tune, which serves as the main theme of his composition, from a village gypsy violinist playing Hungarian folk music in Gyergyóremete (Transylvania/Székelyföld, today Remetea Romania) in 1910.²⁷ In the forewords of the score he also added: the tune „(...) was known in every village up to the War, played on the violin and the flute, while the vocal version was rather

²⁰ István Bartalus, *100 Magyar népdal* (Budapest/Lipscse: Rózsavölgyi & Társa, 186), Nr. 36.

²¹ Színi, Károly was a writer, poet, redactor, cantor-teacher.

²² Károly Színi, *A magyar nép dalai és dallamai* Pest, 1865, Nr. 127.

²³ Béla, Bartók, “A hangszeres zene folklórja Magyarországon”, 1911 see in: *Bartók Béla Írásai – Bartók’s Writings* 3, ed., Dorrit Révész (Budapest: Editio Musica, 1999), 50–51. Two bagpipe variation from Bartók’s collection by the same player was published: Lujza Tari, *Bartók Béla hangszeres magyar népzene gyűjtése* in: Gyurcsó István Alapítvány könyvek 52., (Csemadok Művelődési Intézete: Dunaszerdahely, 2011), Nr. 25., and variants 27, Nr. 59.

²⁴ Zoltán Kodály, *Folk Music of Hungary* (Budapest: Corvina Press, 1960), 57–65.

²⁵ From flower songs (Hung. ‘virágének’), see: Kodály, *Folk Music of Hungary*, 107–110.

²⁶ Ilona Ferenczi and Marta Hulková, *Tabulatura Vietoris saeculi XVII* (Bratislava: Opus, 1986), Nr. 6.

²⁷ Published in: Lujza Tari, *Kodály Zoltán, a hangszeres népzene kutatója. – Zoltán Kodály, researcher of instrumental folk music* (Budapest: Balassi Kiadó, 2001), Nr. 10.

only known by the elderly.”²⁸ To use the tune from the oral tradition, Bartók collected an old dance tune called *Forgató*s (Turning dance), played on flute.²⁹

Figure 3

A dance tune of the Maros County (since 1920 in Romania) performed on the violin with accordion accompaniment was recorded by Bálint Sárosi (1925) and Lujza Tari in Transylvania in 1973.³⁰

This and similar structures helped forming the new folk song style³¹ of Hungarian folk music by the end of the 19th century. Our next example is from this period as well. The following tune was noted down with rather primitive sheet writing by Sándor Demjén (no dates available) in the College of Sárospatak in 1844, with the attached lyrics typical to *biedermeier*.³²

Figure 4a

The melody was notated soon in 1791 in the same school.³³ The same tune is a folklorised one and known across the whole Hungarian language area, that was connected to one of the poems of the famous 19th century poet Sándor Petőfi (1823–1849),³⁴ from 1845 (the title is: *Bargain*). As the lyrics talked about a shepherd boy and his love, the rapidly became a shepherds’ favourite as a „shepherd tune” (*juhásznóta*). It was both a vocal and instrumental song, being sung and played as a „listening tune” (*hallgató*) or as a dance tune. In Northern regions, including the Hungarian minority in Slovakia, it is still a living tune. The same tune together with Petőfi’s lyrics was first notated in the song-book of Dénes Kiss (1826–1902) in 1844 in the Transdanubian town, Pápa.³⁵ The first music sheet with Petőfi’s lyrics and the tune in issue was published by Mihály Fűredi (1816–1869) in 1851.³⁶ It is interesting that the poet, folklorist and in 1839 the Secretary of the Hungarian Academy of Sciences, János Erdélyi (1814–1868)³⁷ supposedly declared oneself that the tune and Petőfi’s poem was put together by him. He was a good singer and student in the college in Sárospatak so he certainly knew the tune (probably with different lyrics). This is also

²⁸ See also: Kodály, *Folk Music of Hungary*, 120–121.

²⁹ Tari Lujza, „Bartók Béla hangszeres magyar népzene gyűjtése“, in *Gyurcsó István Alapítvány könyvek 52* (Dunaszerdahely: Csemadok Művelődési Intézete, 2011), Nr. 91.

³⁰ Bálint Sárosi, *Magyar hangszeres népzene – Hungarian Instrumental Folk Music* (Budapest: Hungaroton Classic, 1998), HCD 18236-37, CD II, Nr. 7.

³¹ János Bereczky, *A magyar népdal új stílusa I–IV* (Budapest: Akadémiai Kiadó, 2013)

³² Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Sándor Demjén, *Világi Noták 1844*, MTAKK Irod. 82 206/54, Nr. 12.

³³ György Kerényi, *Volkstümliche Lieder* (Budapest-Mainz, 1963), 37, 212.

³⁴ About the folklorisations of the poems of Petőfi, see: Lujza Tari, „A Petőfi-versek és zenei kapcsolataik. ’Más hazában híven őrzik / Mindazt, ami nemzeti’“, *A Petőfi-kutatás új eredményei, Magyar Napló 7* (1999): 22–35.

³⁵ Budapest. National Széchényi Library. Dénes Kiss, *Népdalok 2*, 1844, Zeneműtár Ms. Mus. 1247, Nr. 141/2.

³⁶ Mihály Fűredi, *100 magyar népdal* (Pest, 1851), Nr. 97. The poem with another melody was published in: Béni Egressy, *Nép dalok Szigeti Szép Juhász című eredeti népszövegéből*. (Pest, 1850), Nr. 5.

³⁷ T. Ilona Erdélyi, *Erdélyi, János* (Budapest: Akadémiai Kiadó, 1981).

the case with Károly Színi, who studied in the same college. However, when he published Petőfi's poems with the same tune in 1865 the folklorisation occurred soon.³⁸

Figure 4b

The actual tune was first collected from peasants by the folklorist and Finno-Ugrian linguist Béla Vikár (1859–1945) in 1899 in Mezőkövesd (the Borsod County in North Hungary)³⁹ with phonograph recording, and then together with Petőfi's lyrics, a folk version was collected by Bartók in 1906 in the Pest County.

Figure 5

4) The interest in Hungarian folk song collecting, which arose as a result of the enlightenment and especially under the influence of Johann Gottfried Herder is connected primarily to literary and linguistic sciences after the first call for collecting folk songs in 1782 in a journal, similarly to Europe generally. However, a practice of former centuries lived in parallel; namely the compilation of favourite tunes, songs and instrumental pieces which was made for the private use by the compiler. As we get near the late 18th-century folk music movements started by Herder, so grows the number of folk-themed lyrics and music sheets and actual folk songs in different collections. Even in some collections that were intended for private use, we can clearly see the character of the countryside, and that can be later put in comparison with the professional researches.⁴⁰ A good example for this phenomenon is the handwritten song collection by Dénes Kiss from 1844 from the Transdanubian region. There are many tunes in the collection that are typical in many South-Transdanubian parts even today, as for example the drinking song *Édes-kedves pintes üvegem* (My dear pint-bottle) with his hemiton pentaton scale and quint-shifting structure.⁴¹

An area-specific tune is the following notation in Gábor Mátray's songbook from 1828 from Sopron County (close to the Austrian border). Mátray notated here folksongs and popular art songs from the oral tradition.

Figure 6.

The tune still lives today in the area between the Rába and Danube rivers, as well as a folksong and as instrumental music accompanying a jumping male dance.⁴²

5) A notation of an old tune becomes actual with new lyrics. The new poem helps the survival of the tune, however also provides variations in the life of the tune. The next melody-type belongs to

³⁸ Károly Színi, *A magyar nép dalai és dallamai* 1865: Nr. 29.

³⁹ For the other examples of traditional music recorded in this town see: Lujza Tari, „Gustav Küppers-Sonnenberg Tonaufnahmen in Ungarn/Gustav Küppers-Sonnenberg Recordings in Hungary,” in *Walzenaufnahmen aus Südosteuropa /Wax Cylinder recordings from Southeast Europe G. Küppers-Sonnenberg 1935–1939* (Berlin: Ethnologisches Museum Staatliches Museum Berlin – Preußische Kulturbesitz, 2011), 22–27, 74–78.

⁴⁰ Lujza Tari, „Szövegösszevonás és tiszta szövegközlés a Népdalok és Mondákban. A 200 éve született Erdélyi János emlékére,” in *Doromb. Közköltészeti Tanulmányok III*, ed. Csörsz Rumen István. Budapest: Reciti, 2014, 385–420.

⁴¹ Budapest. National Széchényi Library. Dénes Kiss, *Népdalok 2*, Zeneműtár Ms. Mus. 1247, 1844: Nr. 48. The folksong type: CMPH VI 288–317.

⁴² Online database for Folk Dances see at: <http://zti.hu/index.php/hu>.

the diatonical lament style.⁴³ It is geographically widespread from Upper Hungary, the upper Tisza-river region and Bukovina.⁴⁴ The main text for the type is *Szűcs Maris, Este van, este van, hatot üt az óra* (It's evening, it's evening the clock struck six). The lyrics about the murder of a young girl spread in the form of cheap prints in the 19th century. The first notation of the ballad together with the melody is known from the 1831 collection of Dániel Mindszenty (birth date unknown; he died after 1833).⁴⁵

REFERENCE:

Literature

- AKSDAL, Bjørn. „Collections of old dance music in notation. Its types and source value.” In *Historische Volksmusikforschung, Studiengruppe zur Erforschung historischer Volksmusikquellen. Beiträge der 10. Arbeitstagung in Göttingen 1991*, edited by Doris Stokmann und Anette Erler. Göttingen: Edition Re, 1994, 295–319.
- BARTALUS, István. *100 Magyar népdal*. Budapest/Lipscse: Rózsavölgyi & Társa, 1861.
- BARTÓK, Béla. „A hangszeres zene folklórja Magyarországon.” [The Folklore of instrumental music in Hungary, orig. 1911] In *Bartók Béla Írásai – Bartók's Writings 3*, edited by Révész, Dorrit. Budapest: Editio Musica, 1999, 50–51.
- BERECZKY, János. *A magyar népdal új stílusa I–IV*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2013.
- CMPH = *Corpus Musicae Popularis Hungaricae VI. Népdaltípusok 1. – Types of Folksongs*. Eds. Járdányi, Pál – Olsvai, Imre. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1973.
- DOBSZAY, László and SZENDREI, Janka. *The Catalog of the Hungarian Folksong Types – Arranged According their Styles I*. Budapest: MTA ZTI, 1990.
- ERDÉLYI T., Ilona. *Erdélyi, János*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1981.
- KISS, Lajos. ed. *Corpus Musicae Popularis Hungaricae III/A Wedding*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1955.
- KERÉNYI, György. *Volkstümliche Lieder*. Budapest-Mainz, 1963.
- KODÁLY, Zoltán. „Néprajz és zenetörténet.”] In *A zene mindenkié*, edited by Szöllősy András. Budapest: Zeneműkiadó, 1975. „Visszatekintés II.” In *Magyar zenetudomány 6*, edited by Bónis Ferenc. Budapest: Argumentum, 2007, 225-234.
- KODÁLY, Zoltán. *Folk Music of Hungary*. Budapest: Corvina Press, 1960.
- KODÁLY, Zoltán and Vargyas, Lajos. *A magyar népzene*. Budapest: Zeneműkiadó, 1952.
- NAGY, Krisztina. „'Én vagyok a petri gulyás...' Irodalmi-folklorisztikai szövegcsalád-vizsgálat és elemzés.” In *Doromb Közköltészeti tanulmányok 1*, edited by Ed. Csörsz Rumen István. Budapest: Reciti, 2012, 179–194.

⁴³ Dobszay and Szendrei, *The Catalog of the Hungarian Folksong Types – Arranged According their Styles I* (Budapest: MTA ZTI, 1990), II chapter.

⁴⁴ About the Hungarians in Bukovina see: Lujza Tari, „Modell einer musikalischen Adaptation bei einer ungarsprachigen Gruppe: Melodien deutschen Ursprungs bei Székelnern aus der Bukowina,” in *Musik im Umbruch. Kulturelle Identität und gesellschaftliche Wandel in Südosteuropa*, ed. Bruno B. Reuer, Lujza Tari and Krista Zach. (München: Verlag Südostdeutsches Kulturwerk, 1999) 250–264.

⁴⁵ Budapest. Hungarian Academy of Sciences Library. Dániel Mindszenty, *88 Eredeti magyar Dal. Fortepiánóra 'S melleleg Gítár-kísérettel elkészítve Toldalékul A' nemzeti Dalgyűjteményhez Mindszenty Dániel által, 1831*, Manuscripts, Nr. 324, 16.

- RAJECZKY, Benjamin. „Bence Szabolcsi 1899–1973.” *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 14 (1973): 3–4.
- SZABOLCSI, Bence. „Tinódi zenéje. A Tinódi dallamok hasonmásával és átirataival.” [The Music of Tinódi. With Facsimiles and Transcriptions of Tinódi’s Melodies] In *A magyar zene évszázadai a középkortól a XVII. Századig* [Centuries of the Hungarian Music from the Middle Ages until the XVII-th century], edited by Szabolcsi Bence. Budapest: Zeneműkiadó, 1959, 40–100.
- SZENDREI, Janka, ed. *XVI-XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben*. Budapest: MTA Zenetudományi Intézet, 1993.
- TARI, Lujza. „Kodály Háy Intermezzója triójának forrása.” *Magyar Zene* 3 (1986): 294–311.
- TARI, Lujza. „Palóc menyasszonykísérő – bukovinai menyasszony-kikérő.” [An accompanying and a dance tune in the wedding ceremony] In *Magyar Zene* 1 (1987): 6–33.
- TARI, Lujza. „Néhány szó az „alla-turca”-ról a bécsi klasszikus mesterektől G. Verdiig.” [Some words about „alla-turca” from Vienna classical masters to G. Verdi] *Magyar Zene* 2 (1990): 165–174.
- TARI, Lujza. „Handschriftlichen Noten-Volksliedersammlungen in Ungarn in der ersten Hälfte des 19-ten Jahrhunderts.” In *Historische Volksmusikforschung. Studiengruppe zur Erforschung historischer Volksmusikquellen. Beiträge der 10. Arbeitstagung in Göttingen 1991*, edited by Doris Stokmann and Anette Erler. Göttingen: Edition Re, 1994, 321–337.
- TARI, Lujza. „Beiträge zur Entstehung des Volksliedbegriffes und zum deutschen Material ungarischer Notenhandschriften vom Anfang des 19. Jahrhunderts.” In *Festschrift Walter Wiora*, edited by Christoph-Hellmut Mahling, Ruth Seiberts and Hans Schneider. Tutzing: Verlag Tutzing, 1997, 492–536.
- TARI, Lujza. „A Petőfi-versek és zenei kapcsolataik. 'Más hazában híven őrzik / Mindazt, ami nemzeti.' A *Petőfi-kutatás új eredményei*, *Magyar Napló* 7 (1999): 22–35.
- TARI, Lujza. „Modell einer musikalischen Adaptation bei einer ungarisprachigen Gruppe: Melodien deutschen Ursprungs bei Székclern aus der Bukowina.” In *Musik im Umbruch. Kulturelle Identität und gesellschaftliche Wandel in Südosteuropa*, edited by Bruno B. Reuer, Lujza Tari and Krista Zach. München: Verlag Südostdeutsches Kulturwerk, 1999, 250–264.
- TARI, Lujza. „Ländler und Galopp in ungarischen Notenhandschriften um 1820.” In *Volksmusik Wandel und Deutung. Festschrift Walter Deutsch zum 75. Geburtstag*, edited by Gerlinde Haid, Ursula Hemetek and Rudolf Pietsch. Wien: Böhlau, 2000, 295–315.
- TARI, Lujza. „A megváltozó hagyomány Tóth István dallamgyűjteménye alapján.” [The Changed Tradition after the handwritten Musical-book of István Tóth] In *Folklorisztika 2000-ben. Tanulmányok Voigt Vilmos 60. születésnapjára I-II*. Budapest: Magyar Néprajzi Társaság, 2000, 456–468.
- TARI, Lujza. „Benjamin Rajeczky the Ethnomusicologist (11 November 1901–1 July 1989).” *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 42 (2001):213–252.
- TARI, Lujza. *Kodály Zoltán, a hangszeres népzene kutatója. – Zoltán Kodály, researcher of instrumental folk music*. Budapest: Balassi Kiadó, 2001.
- TARI, Lujza. „Derzsi Gábor kottás gyűjteménye 1876-ból.” [The Musical-book of Gábor Derzsi from 1876 with notated tunes] In *Mindenes Gyűjtemény I-II. Tanulmányok Küllős Imola 60. Suületésnapjára*, edited by Csörsz Rumen István. Budapest: ELTE BTK, Folklore Tanszék, 2005, 107–126.
- TARI, Lujza. „Unterhaltungsmusik als Quelle für das „Ungarische” im 'Andante e Rondo Ungarese' op. 35. von Carl Maria von Weber.” In *Kulturelle Identität durch Musik? Das Burgenland und seine Nachbarn*, edited by Klaus Aringer, Ulrike Aringer-Grau and Bernhard Habla. Wien: Johann Kliment KG., 2009, 83–93.

- TARI, Lujza. „Bartók Béla hangszeres magyar népzene gyűjtése.“ In *Gyurcsó István Alapítvány könyvek 52.* Dunaszerdahely: Csemadok Művelődési Intézete, 2011.
- TARI, Lujza. „Gustav Küppers-Sonnenberg Tonaufnahmen in Ungarn/Gustav Küppers-Sonnenberg Recordings in Hungary.” In *Walzenaufnahmen aus Südosteuropa /Wax Cylinder recordings from Southeast Europe G. Küppers-Sonnenberg 1935–1939.* Berlin: Ethnologisches Museum Staatliches Museum Berlin – Preußische Kulturbesitz, 2011, 22–27, 74–78.
- TARI, Lujza. „Revolution, War of Independence in 1848/49 and its Remembering in Traditional Music.” In *Musik und Revolution. Die Produktion von Identität und Raum durch Musik in Zentraleuropa 1848/49,* edited by Barbara Boisits. Wien: Hollitzer Wissenschaftsverlag, 2013, 189–208.
- TARI, Lujza. „Az igazi doromb és egyéb ’musika-szer’-ek Kultsár István Hazai ’s Külföldi Tudósításaiban.” [The real jews harp and other musical instrument in Kultsár István’s Domestic and foreigner reports] In *Doromb. Közköltészeti Tanulmányok II,* edited by Csörsz-Rumen István. Budapest: Reciti, 2013, 125–142.
- TARI, Lujza. „Szövegösszevonás és tiszta szövegközlés a Népdalok és Mondákban. A 200 éve született Erdélyi János emlékére.” [Text-contraction and a pure Text Edition in the Folk Songs and Tales. To the Bicentenary of János Erdélyi] In *Doromb. Közköltészeti Tanulmányok III,* edited by Csörsz Rumen István, 2014, 385–420.

Archival sources

- Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Manuscripts, 88 *Eredeti magyar Dal. Fortepiánóra ’S mellesleg Gitár-kísérettel elkészítve Toldalékul A’ nemzeti Dalgyűjteményhez Mindszenty Dániel által,* edited by Dániel Mindszenty, sign. 4r 324.
- Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. *Nemzeti Dalgyűjtemény,* edited by Dániel Mindszenty, sign. Irod. 8r 206/56.
- Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Demjén, Sándor. *Világi Noták 1844,* Irod. 82 206/54.
- Budapest. National Széchényi Library. Kiss, Dénes. *Népdalok 2, 1844,* Zeneműtár Ms. Mus. 1247.
- Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Mátray, Gábor. *Songbook-Manuscript, 1828/29,* EA 2969.
- Budapest. Library of the Hungarian Academy of Sciences. Tóth, István. *Kis Kún Filepszállási Orgonista Kántor Tóth István által le kótázott Áriák és Dallok verseikkel 1832,* Irod. Rui 8-r. 63.

Discography and documentary materials

- PAKSA, Katalin and NÉMETH István. *Magyar Népzene-történet.* Budapest: Balassi Kiadó, 1999.
- SÁROSI, Bálint. *Magyar hangszeres népzene – Hungarian Instrumental Folk Music.* Budapest: Hungaroton Classic, HCD 18236-37, 1998.
- TARI, Lujza. *’Pásztó fölött kerek az ég allya’. Pásztó népzenei emlékei,* edited by Lujza Tari. Pásztó: Pásztó Város Önkormányzata AEA 52004, 2007, Compact disc.

Musical scores and Collections

- EGRESSY, Béni. *Nép dalok Szigeti [József] Szép Juhász című eredeti népszinműből*. Pest, 1850.
- FERENCZI, Iona and HULKOVÁ, Marta. *Tabulatura Vietoris saeculi XVII*. Bratislava: Opus, 1986.
- FÜREDI, Mihály. *100 magyar népdal*. Pest, 1851.
- MÁTRAY, Gábor. *Magyar Népdalok Egyetemes Gyűjteménye – Allgemeine Sammlung ungarischer Volkslieder I*. Pest, 1854.
- TARI, Lujza. *Lissznyay Julianna hangszeres gyűjteménye 1800. – The instrumental music collection of Julianna Lissznyay 1800*. In *Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez* 12. Budapest: MTA ZTI, 1990.
- TARI, Lujza. „*Külömbbféle magyar Nóták...*” a 19. század elejéről. – „*Allerlei ungarische Melodien*“ von Beginn des 19. Jahrhunderts. Budapest: Balassi Kiadó, 1998.

Internet

<http://www.zti.hu/index.php/hu/>

Rezime

MELODIJSKI ZAPISI U NARODNOM SJEĆANJU

Pisani izvori iz 19. stoljeća ukazuju na to da je narodna pjesma korištena u širim društvenim slojevima. U pokrajinama Heves i Nógrád (sjeverna Mađarska) pjesme imaju i funkciju u okviru vjenčanja: *Most gondold meg rózsám* (*Sad misli o tome, moja ružo*). U smislu funkcije, to je bila pjesma koja je pratila sam obred vjenčanja. Prema zbirci B. Rajeczog iz 1952, izvođena je prvenstveno pri izlasku iz crkve kao dio obreda vjenčanja u selima ‘palóc’, kod pripadnika etničke skupine Paloca. Svadbena povorka je sa ovom pjesmom išla u kuću mladoženje. Nakon dolaska, plesali bi uz melodiju pjesme praćeni sastavom romskih muzičara.

Tokom 1950-tih godina verzija pjesme iz zbirke Rajeczog (iz sela Dejtár, Szuhahuta) nastavila je postojati neovisno od ceremonija vjenčanja. Među pripadnicima skupine Székely iz Bukovine, pjesma je bila prvenstveno lirska, ali se i djelimično koristila kao plesna melodija na svadbama. U kasnijoj upotrebi tokom obrednih večera, ovo je bila melodija uz koju je mladenka pitana za ples. U regiji Paloc (primjerice u gradiću Pásztó) korištena je i za ples *Lassú csárdás* (polagani čardaš).

Materijali iz različitih historijskih perioda, većinom rukopisne ‘pjesmarice’ na prelazu iz 18. u 19. stoljeće, pisane ili štampane pjesmarice ili zbirke instrumentalne muzike u 19. stoljeću, imaju znatan broj instruktivnih elemenata, jer ukazuju na to kako se preobražavala tradicijska muzika. Praviti poređenja po ovom pitanju izuzetno je važno, jer dobijamo uvid u kompletnu sliku razvoja različitih stilova. Sa muzičko-lingvističke perspektive, radi se o putu koji može osvijetliti različite elemente koji su tipični i kao takvi opstaju u narodnoj muzici različitih etničkih grupa, društvenih slojeva i naroda.

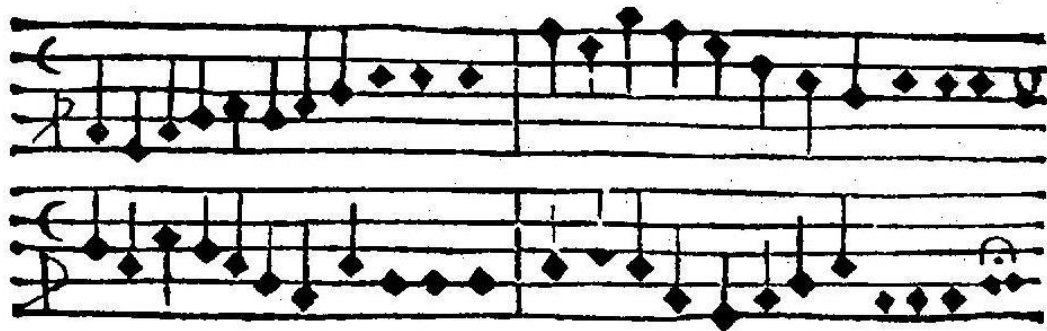
Figures

EGER V·AR VIADA

LYAROL VALO ENEC.

Historia.

Tinodi Sebestien deac Kassaba
Ferdinandus Kiralnac hii voltaba
Egri varnac chuda Serenciaiaba
Vitezeketh iria Cronikaiaba

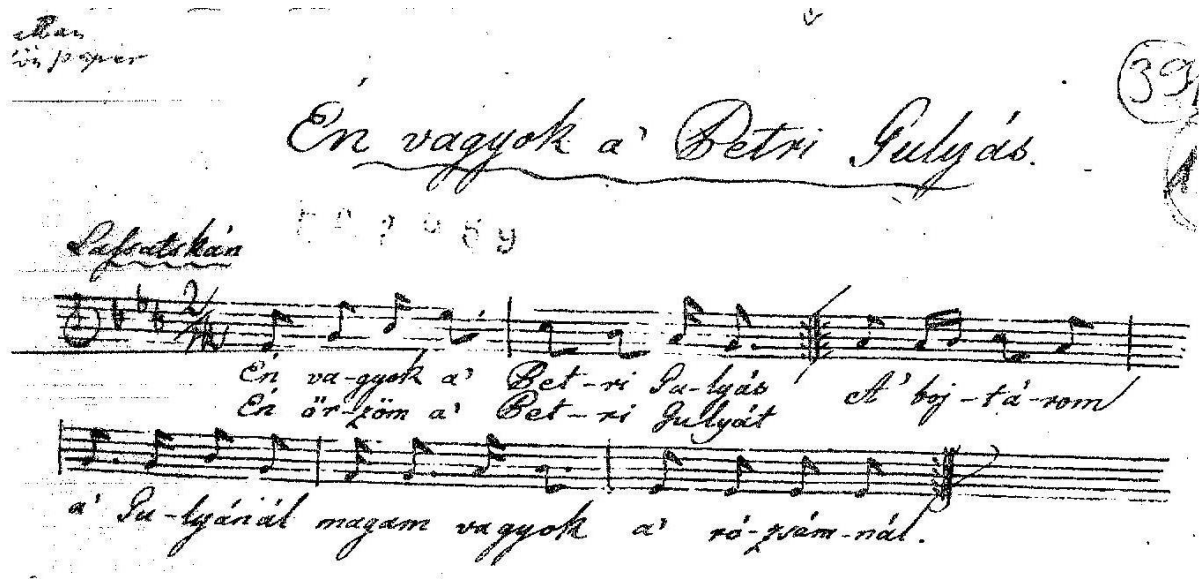
Tl Magyaroc mar Istend imadgyatoc
Es ō neki nagy halakat adgyatoc
Ielősben Tiszan inner kic lakostoc
Egri vitezeknec soc iot mongyatoc.

Egervár: Ti magyarok már Istent i-mád-já-tok, És ő neki nagy hálákat ad-ja-tok,
Török János: Ez elmúlt gonosz üdö-ke-t be-szé-löm, Vitéz Terek Jánosról em-lé-kö-zöm,
Jelösbén Tiszán innet kik la-koz-tok, Egri vi-té-zeknek sok jót mondja-tok.
Mert jó hire, neve öröm én-né-köm, Atyja ha-lá-lán kese-rög én lel-köm.

Figure 1a-b

Szabolcsi, Bence "Tinódi zenéje. A Tinódi dallamok hasonmásával és átírataival," in *A magyar zene évszázadai a középkortól a XVII. századig*, ed., Bence Szabolcsi (Budapest: Zeneműkiadó, 1959), 90-92.

Ezer
in paper

En vagyok a' Petri Pulyás.

László Kán 1828/29

En va-gyok a' Pet-ri Pu-lyás A' boj-tá-rom
Éi ör-öm a' Pet-ri Pulyás
a' Pu-lyásnál magam vagyok a' ró-zám-nál.

Figure 2a

Mátray, Songbook-Manuscript, 1828/29, EA 2969, 39.

Én vagyok a petri gulyás.

Mérsékelt. *D dur.*

Én va-gyok a pet-ri gu-lyás, Én őr-zöm a
petri gulyát. A boj-tá-rom vi-zen sáron, Ma-gam a pap-
la-nos á-gyon. la-nos á-gyon.

1. Én vagyok a petri gulyás,
Én őrzöm a petri gulyát;
A bojtárom vizen, sáron,
Magam a paplanos ágyon.

2. Van bojtárom kettő-három,
Gulyámat reájok zárom;
De én akármerre járok,
Hegyen-völgyön furulyálok.

3. Van tejem borom, is elég;
Konyhámon tűz vígan ég;
De én akármerre menek,
Karcu derekat ölelek.

4. Én vagyok a szabolcsi fi,
Nékem nem parancsol senki:
Sem a biró, sem nótáros,
Sem a tolvajkomiszáros

Figure 2b

Színi, *A magyar nép dalai és dallamai* Pest, 1865, Nr. 127.

~~16746~~ 1316a. 3-3-3

M. f. 794b) F. 139b) (egy var., aprója nélkül)
 8998 (1), 54 (190 p. m.)

C II.

A felvétel helye: Kágyaszly, Könyvesm., 1910. III. Gy.: Bartók

Előadta: Magyarai István, Kb. Köves,

Elterjedtség: Közös énekben.

Tempo giusto, ♩ = 128 118

a) ~~csikós~~ ^{csikós} ~~juhász~~ ^{juhász} ~~Hej~~ ^{Hej} 6) ———
 nek jól van dolga, É-gyik domb-rul a má-ik-ra, Hej, de ja-ja-kán 2) ———

~~fon. (csikós)~~ ^{fon. (juhász)} 3) ———
 mint a ku-tya, É-gyik domb-rul a má-ik-ra. 4) ——— 5) ——— fon. 2) ———

Aprója. fon. II° ———

Hogy a Jé-zus a má-ija, {Kön-al-jis ér a má-ra!
{Fü-lj a sa-ros a má-ra!

vagy: Akármilyen a Rátó,
 Csak a lilla legyen jó.

vagy: Ain cum, cealavér,
 Meghalok a brabáner.

b) A juhások, a muzsárok
 lépettek a buzámot,
 Hej, de a csikós mint a kutya
 Égyik domb-rul a má-ik-ra.

Aprója:
 Hej, huj, harmatos,
 Ez a pinda pánamos!

vagy: Hej, huj, barabó,
 Ez a feve roha jó.

Var. 1)

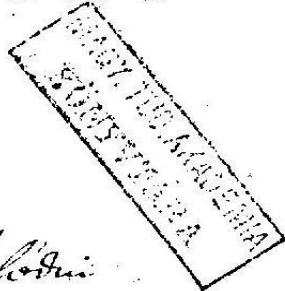
T. f.

6) fon. : 8-----

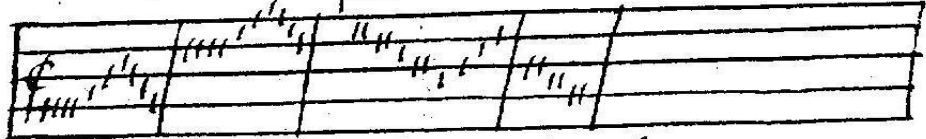
Figure 2c

This vocal variant was sung by bagpipe player, Gábor Magyarics. The transcription was made by Bartók from phonograph cylinder MH 794b. Copy was made by the first wife of Bartók – with Bartók’s corrections, BR_04062.

Vitorlám máj törtel,
 Az habol el nyelnel
 A mely pelet is levernék
 Azol is mind el enyésznek.
 Fájdalmas éreés. Fajt
 Vége hat életemnek.
 Az idő így hortá,
 Habol máj el nyelnel,
 Egy sziv ezt otorta,
 Jobb is egyrés' által efü,
 Hogy sem holig így em' lódnai
 Terelemes töltéset. Serelem - -

XII

Kés' lel rofám telmis ráim legyesen
 Bámj sívemmel kés' lel legyelmejen
 Tszendes pillantásim, Tit los ohajtásim
 Eretted ered' nel
 En tégedet rofám nem utállal
 Sziv palatva elegez vár talal
 De man birou horzad, Merit félétg' valp' ház
 Régre veretör engem.
 Sol példül ha nem otteget nem nek
 Hivéségemben gát lást nem tennénel
 Ugy en is híkesnél, Cs' veled lehetnél
 Te sívednel rabja
 Arje

Figure 4a

Demjén Sándor, Világi Noták 1844 Irod. 82. 206/54, Nr. 12.
 Budapest, Library of the Hungarian Academy of Sciences.

Juhászlegény, szegény . . .

Lassú. *D moll.*

Juhász legény, szegény ju-hász le-gény, Te-le pénzzel
 ez a kö-vér erszény, Megve-szem a szegény-sé-get
 tő - led, Rá-a - dá - sül add a sze-re - tő - det.

1. Juhászlegény, szegény juhászlegény,
 Tele pénzzel ez a kövér erszény:
 Megveszem a szegénységet tőled,
 Ráadásul add a szeretődet.

2. „Ha ez a pénz volna csak foglaló,
 S még száz ennyi vón a borraivaló,
 S id'adnák a világot rá'dásnak,
 Szeretőmet még sem adnám másnak!”

Petőfi.

Figure 4b

Színi, *A magyar nép dalai* 1865: Nr. 29.

10 (1) 46
1-8

378 a

AA⁵BA. 1. 5. 63

A felvétel helye: Tura, Pest m., 1906. VII. Gy.: Bertók

Előadta: Idősebb férfi éves, a) nőrege

Elterjesztés:

Parlando

a) Ju-háiss-le-gény, nin-csen né-ked e-szed, Ho-cs-ha te est a pénzét el nem
ve-szed; Hát-ha ba-bád hoz-zád hűt-len len-ne, Sem sze-re-tőd, sem pénz-zed
len-ne

b) Hoppa meretn, lejjél feleségem,
Betjár vagorok eltartalak téged.
Legalább, ha bitófára hussnak,
Legyen aki értsem könnyet hullajt.

c) Hires pussta a pöntai pussta,
Arra jár el a betjárók utja.
Ezélis az ut sem gödör, sem árok,
Olykor-olykor magam is ott járok.

d) Suba, saba, bodorsörü suba,
Hát örör nem adnám azt soha,
Mert az örör csak járomba való,
De a suba szép arany takaró.

e) 1. Jó estét kívánok kedves ptyás!
Látom, hogy te vigabban vagy, mint más.
Nékem is van btydosásra kedvem,
Mert elhagyott babám, elfelejttem.

2.)
3.)
4.)
5.)
6.)
7.)
8.)
9.)

Ujularvári, Pékes m. 1906. VIII. idősebb férfi
b) c) nőrege: 1) 3) 4) 5)

Doboz, Pékes m. 1906. VIII.
Pékesi Lajos, idősebb, d) nőrege:
3) 4) 5)

Felsőcséreg, Tolna m. 1907. III.
férfi, kb. 35 éves e) nőrege:
4) 5)

M.F. 12 (a) Bányfőnyrad, Kolozs m.
Gy.: 1. pár. el. Bókor máta f) nőrege:
1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12)

cs. 1. 2. 4. 7. 8. 11. item N. N. D., az. 5. 10. 1. N. D.
a főkki d. 2. titkosban.

f) Lányok kinyok, rótam tanuljátok.
A legenyérek csókot ne adjatok,
Mert az a csók nem csak hiába:
Eztendők böcsőreng a hátsó.

Figure 5

MH 261b), BR_06024. For the other examples of traditional music recorded in this town see: Lujza Tari, "Gustav Küppers-Sonnenberg Tonaufnahmen in Ungarn/Gustav Küppers Sonnenberg Recordings in Hungary," in Walzenaufnahmen aus Südosteuropa /Wax Cylinder

recordings from Southeast Europe G. Küppers-Sonnenberg 1935–1939 (Berlin: Ethnologisches Museum Staatliches Museum Berlin – Preußische Kulturbesitz, 2011), 22–27, 74–78.

EA 2969 Mikor én kis-gyermek voltam.
Lászlóskán. 1802-48 Pécs, Pest, Komló u.

Mi-kor én kis-gyermek vol-tam a Si-őnt
majd meg hal-tam, de már most hogy legény va-gyok
szép le-ányért majd meg ha-lok.

Mátray

Figure 6

Mátray, Gábor, Songbook-Manuscript, 1828/29: Nr. 21.

Tempo giusto ♩ = 112

Ha nem szeretnél, föl sem keresnél,
 Ezt a sáros úccát nem tapasztám itt.
 Jaj, de magas ég a csillagos ég,
 Ugyan kisangyalom szeretél - é még?

Figure 7

Archive number: AP 6708b2), Pásztó (Heves county), recorded by Rajeczky, Benjamin 1968, sung by János Szabó (68). Published in: Lujza Tari, 'Pásztó fölött kerek az ég allya'. Pásztó népzenei emlékei. (CD) (Pásztó: Pásztó Város Önkormányzata, 2007), Nr. 13.